

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 06, juni 2016

■ Economie

Mobiliteitsvisie Federaal ABVV

■ Ondernemingen

Better Regulation 'op z'n Belgisch'

■ Sociaal beleid

Goedkope studenten nog meer laten concurreren met gewone werknemers

■ Sociale ombuds

Grondwettelijk Hof handhaaft opzegtermijnen arbeiders en bedienden tot eind 2013

■ Echo regio Brussel

Controle werkzoekenden door Actiris

■ Echo regio Vlaanderen

Vlaamse kinderopvang dreigt sociale functie te verliezen

Comité Vlaams ABVV over werkbaar werk

■ Echo regio Wallonië

Waals ABVV eist werknemersstatuur voor geconventioneerde onthaalmoeders

■ Europa & Internationale relaties

Internationale arbeidsconferentie 2016

Sociale onrust gevoed door wanbeleid

De regering-Michel beloofde ons jobs, minder schuld en meer welvaart voor iedereen. Hoe staat het daarmee, nu deze regering meer dan anderhalf jaar in het zadel zit? De regering pakte deze maand uit met enkele tienduizenden extra jobs. Haar euforische reactie was tekenend voor de crisis waarin deze regering zich bevindt. België slaat namelijk een modderfiguur in vergelijking met de rest van Europa. En nee, niet omwille van sociale onrust. Sociale onrust is een gevolg van de erbarmelijke prestaties van de regering op economisch en sociaal vlak.

De kwaliteit van de jobs terzijde gelaten, blijkt dat België steeds minder mensen tewerkstelt in vergelijking met de rest van de eurozone. Tijdens het eerste regeringsjaar-Michel daalde de werkgelegenheidsgraad bij de 20 tot 64-jarigen met 0,4 procent. In de rest van de eurozone steeg dit cijfer met 0,7 procent. Opmerkelijk, omdat tijdens het laatste regeringsjaar van Di Rupo de werkgelegenheidsgraad nog steeg met 0,7 procent. Bovendien lag in april in vijftientig Europese lidstaten de werkloosheid lager dan een jaar geleden. Enkel drie landen blijven ter plaatse trappelen: Estland, Letland en... België. Ondertussen zijn we wel kampioen in het uitzuiveren van de werkloosheidscijfers door een pak geschorste en niet langer uitkeringsgerechtigden uit de statistieken te weren. Het is geen verrassing dat het aantal mensen met een leefloon met 10.000 eenheden steeg en het aantal langdurig zieken met 13.000.

Op vlak van werkgelegenheid en werkloosheid is deze regering dus een aanfluiting van het begrip 'goed bestuur', maar ook haar economische prestaties zijn om te huilen. In de nasleep van de crisis (2012-2014) lagen de Belgische groeicijfers minstens één procent boven het eurogemiddelde. Het beleid van besparingen en inhakken op lonen en uitkeringen heeft het plaatje omgedraaid: we doen het qua economische groei nu slechter dan de rest van de eurozone. De begroting blijft bovendien dieprood kleuren: voor het eerst sinds 2012 haalt de Belgische staat niet genoeg geld op om haar primaire uitgaven, dus zonder rentelasten, te dekken. En dat – volgens de Europese Commissie – door een totaal mislukte taxshift. De staatsschuld blijft ondertussen, ondanks alle besparingen, stijgen.

De cijfers die nu op tafel liggen, zijn niet meer te negeren. Het beleid werkt niet en dat voelen de mensen in de straat. De studiedienst van het IMF serveerde deze week het neoliberalisme in een vlammend artikel af. "Gemiddeld gezien leveren besparingen eerder een daling van de economische activiteit op dan een heropleving." Het IMF liet zich ironisch ontvallen dat "het tijd is om geloof achter te laten en te kiezen voor beleid dat werkt." De syndicale acties in België vertalen een brede, diepgewortelde onvrede bij velen. De sociale onrust is geen kwestie van het verdedigen van privileges. Het gaat over het creëren van duurzame economische en sociale vooruitgang. Over het correct herverdelen van die vooruitgang. Deze regering slaagt op geen enkele manier in dat opzet. Integendeel.

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?
[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en français www.fgtb.be/publications

Seminarie FRDO: energetische renovatie en maatschappelijk kwetsbare groepen – 28 juni

Sinds mei 2016 houdt de FRDO een reeks seminaries over het thema 'financiering van de transitie'. In een eerste fase handelen deze seminaries over de renovatie van gebouwen.

Een eerste seminarie, over 'derde-partijfinanciering', ging door op 26 mei 2016.

Een tweede seminarie wordt op 28 juni 2016 georganiseerd onder de titel: 'Een energiezuinig huis, alleen voor wie het kan betalen?', over energiearmoede en de problemen die maatschappelijk kwetsbare groepen ondervinden om renovatiewerken aan hun woning uit te voeren. Hoe kunnen we die mensen bereiken die het erg veel baat zouden hebben bij een energiezuinig huis? Welke innovatieve vormen van financiering worden ontwikkeld om energetische renovatie mogelijk te maken voor mensen in armoede? Zijn succesvolle lokale projecten op ruimere schaal toepasbaar? Die vragen komen aan bod tijdens dit seminarie.

Het programma gaat uit van concrete projecten in Gent, Antwerpen en Luik. Daarna volgt een rondetafel met terreinwerkers bedoeld om te komen tot het uitstippelen van aanbevelingen.

Het seminarie gaat door op 28 juni (van 9.30u tot 13u) in de Koninklijke Bibliotheek van België in Brussel.

Inlichtingen en inschrijvingen op www.frdo-cfdd.be.

ECONOMIE

Mobiliteitsvisie Federaal ABVV

Mobiliteit is voor werknemers uiterst belangrijk! Mobiliteit gaat over ons dagdagelijks leven: woon-werkverplaatsingen, gezinsbudget, toegankelijkheid van de arbeidsmarkt, combinatie werk en privé, enzovoort.

Het dichtslibben van het wegennet heeft een grote impact op de mobiliteit:

- Antwerpen en Brussel behoren tot de meest filegevoelige steden in Europa. Per jaar en per persoon gaat meer dan 74 uur 'verloren' in files in Brussel en 64 in Antwerpen.
- De OESO schat de economische kostprijs van deze opstoppingen op 1 à 2 procent van het bbp.

Dan hebben we het nog niet gehad over de impact op onze gezondheid, op de toekomst van onze planeet. In België sterven jaarlijks 6.300 mensen door fijn stof, een vorm van luchtverontreiniging veroorzaakt door het wegverkeer. In België bedragen de CO₂-emissies (verantwoordelijk voor de klimaatwijzigingen) veroorzaakt door de transportsector, meer dan 20 procent.

En het wordt er niet beter op. In zijn voorspellingen voor de periode 2008-2030 voorziet het Planbureau voor het wegvervoer bij ongewijzigd beleid een stijging met 20 procent van het aantal reizigers/kilometer (voor het passagiersvervoer) en met 68 procent van het aantal ton/kilometer (voor het goederenvervoer). Bij het transport per spoor is de CO₂-uitstoot 80 procent lager dan bij het vervoer op de weg.

Het ABVV is van mening dat een andere, duurzame mobiliteit mogelijk is:

- een mobiliteit die rekening houdt met de uitdagingen die het dichtslibben van de wegen met zich meebrengt, alsook met de impact ervan op leefmilieu, gezondheid, klimaat, levenskwaliteit en economie;
- een mobiliteit gebaseerd op een ambitieuze visie inzake openbaar vervoer;
- een mobiliteit die voor zoveel mogelijk mensen toegankelijk is;
- een mobiliteit die de auto niet uitsluit, maar integreert in een multimodaal concept;
- een mobiliteit die de verworvenheden van de werknemers vrijwaart, maar ze ook een waaier aan mogelijkheden en alternatieven biedt.

Er is werk aan de winkel. Sommige maatregelen bestaan al, andere moeten bijgewerkt of nog uitgevaardigd worden.

In het kader van zijn prerogatieven heeft het Federaal ABVV zeven concrete hefbomen uitgewerkt:

1. een ambitieus en voluntaristisch spoorwegaanbeleid;
2. de driejaarlijkse diagnose (bedoeld om gegevens te verzamelen over de gewoontes inzake woon-werkverplaatsingen) bijstellen;
3. de werkgeverstussenkomst in de terugbetaling woon-werkverkeer verbeteren (cao 19)
4. het stelsel van de 'derdebetalen' vrijwaren, namelijk door hiervoor een voldoende enveloppe ter beschikking te stellen;
5. het (para)fiscaal voordeel voor de werkgever bij toekennen van een bedrijfswagen verminderen, om het gebruik van dergelijk 'verkapt' loonvoordeel te ontmoedigen – waarbij niet geraakt wordt aan de tegenwaarde, die moet dezelfde blijven voor de werknemer. De toekenning van een bedrijfswagen moet verplicht gepaard gaan met de toekenning van een abonnement openbaar vervoer.
6. Invoering van een mobiliteitspremie: de werkgever biedt de werknemers een compensatie wanneer het bedrijf gelegen is in zones die makkelijk bereikbaar zijn met het openbaar vervoer (industriezones, havengebieden,...). Het invoeren van deze premie moet gebeuren via overleg tussen werknemers- en werkgeversvertegenwoordigers (dus via een cao 'mobiliteit'); de tussenkomst moet bepaald worden in functie van het aantal kilometer tussen woon- en werkplaats. Dit voorstel is ook bedoeld om werkgevers ertoe aan te sporen collectief vervoer te organiseren voor hun werknemers.
7. Het inrichten van collectief vervoer (door de werkgever) aanmoedigen, via een verplichte algemene werkgeversbijdrage aan een 'transportfonds' (ten gunste van de openbare vervoersbedrijven) met vrijstelling indien er een 'mobiliteits-cao' gesloten werd.

Tot zover de krijtlijnen die het Federaal ABVV uitzet en bij de onderhandelingen over mobiliteit zal verdedigen.

sebastien.storme@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Better Regulation 'op z'n Belgisch'

In uitvoering van de Europese oriënteringen zijn de lidstaten gestart met het proces van administratieve vereenvoudiging. In België hebben wij een Dienst Administratieve Vereenvoudiging (DAV) die rechtstreeks onder de eerste minister valt. Wij hebben ook de wet van 15 december 2013 over de administratieve vereenvoudiging. Steunend op het verslag van het Belgische impactanalysecomité spitst advies 940 van de CRB van 27 april 2016 de administratieve vereenvoudiging en het Europees 'Better regulation' (REFIT, enz.) zich toe op een kwalitatieve en gecodificeerde wetgeving, met de sociale gesprekspartners als actoren voor de materies die hen betreffen.

Hieronder enkele opvallende elementen uit dat unaniem advies:

- Herhaling dat een "een evaluatie van de impact van de nieuwe regelgeving op kmo's of grote ondernemingen geen achteruitgang van de werknemersrechten met zich mag meebrengen (fundamentele arbeidsrechten, inclusief rechten op informatie en consultatie, arbeidsvoorwaarden, welzijn op het werk en sociale zekerheidsrechten) en **geen belemmering mag zijn om deze rechten te verbeteren**"
- Op vraag van de werkgevers herhaalt het advies dat deze evaluatie geen negatieve gevolgen op de **economische vitaliteit van ondernemingen** met zich mag meebrengen.
- Een goede regelgeving vereist dat op een weldoordachte, efficiënte, transparante en gedocumenteerde manier gebruik wordt gemaakt van de regelgevingstool.
- Er moet worden gewerkt aan de kwaliteit en leesbaarheid van de teksten en men moet **zich baseren op bruikbare kwantitatieve gegevens** (het verslag van het impactanalysecomité wijst op het feit dat de auteurs van de wetsontwerpen onderstrepen dat ze over geen gegevens beschikken, terwijl deze wel beschikbaar zijn).
- De impactanalyses moeten **systematisch bezorgd worden aan de overlegorganen en beheerscomités** voor de wetgevingen waarover zij handelen.
- Pleidooi voor een **codificatie van de teksten in nauwe samenwerking met de sociale gesprekspartners voor de materies die hen betreffen**.
- **Kritiek op het oneigenlijk gebruik van programmawetten** (wetten waarin van alles wordt gestoken om wijzigingen door te voeren) en op de speedprocedures voor de consultatie van de Raad van State, die trouwens vaak omzeild worden door de indiening van amendementen door de meerderheid.
- **Kritiek op de opeenvolgende wijzigingen en op de tegenstrijdige wetgevingen**, noodzaak van een juridische herlezing.
- Het advies vraagt de aanpassing van de ontwerp teksten **aan het resultaat van de impactanalyses op de sociale aspecten, met inbegrip van welzijn op het werk en werkgelegenheid**; in de wet wordt voorzien dat een impactanalyse de positieve en negatieve effecten van een maatregel moet opnemen, **maar ook compenserende maatregelen voor die negatieve en positieve effecten**.
- **Belang om gevolg te geven aan de unanieme adviezen** van de sociale gesprekspartners omdat zij een evenwichtig resultaat vormen.
- **Noodzaak van een gecentraliseerd informatiepunt over de stand van de geregionaliseerde maatregelen**, bijvoorbeeld op vlak van BEV: de site van de FOD Werk zou het federale kader moeten hernemen, maar ook de regionale maatregelen die worden ontwikkeld (belang zowel voor werkgevers als voor vakbonden en burgers in geval van een groep met meerdere vestigingen over verschillende gewesten).
- Het belang om **tools te blijven publiceren zoals de handleidingen voor de OR en het CPBW** (afgeschaft door de FOD Werk om budgettaire redenen) die een goed begrip van de materies en het sociaal overleg bevorderen omdat zij een neutrale referentietool vormen.
- **De analyse ex post van de wetgeving die zij behandelen moet door de sociale gesprekspartners uitgevoerd worden met voldoende afstand om toe te laten dat eventuele leemtes van de wetgeving duidelijk worden**.

Het advies is te lezen op de site van de CRB: www.ccecrb.fgov.be

valerie.jadoul@abvv.be

Zorgwekkende cijfers burn-out

In het kader van de deelname van het nationaal pensioencomité aan de werkzaamheden rond belastend werk, zijn de gegevens in verband met psychosociale belasting uiterst gevoelige materie.

We kregen van het RIZIV frappante, zelfs hoogst onrustwekkende cijfers over de evolutie van het aantal burn-outs in België. De absolute cijfers zijn zonder meer indrukwekkend en de evolutie in percentage is dat nog meer!

Op vijf jaar tijd, tussen 2010 en 2015, is het aantal gevallen van burn-out bij werknemers met maar liefst 67,32 procent gestegen.

In die periode zien we een toename van het aantal invaliditeitsgevallen (minstens één jaar ziek) met 34,52 procent. Als die evolutie uitgesplitst wordt naar categorie, komt er een duidelijke constante naar voor: zowat zes op tien invaliden waren werknemers van minstens 50 jaar.

Volgens het ABVV is dit geen modersverschijnsel maar wel een noodtoestand. Daarom moet belastend werk in al zijn aspecten bekeken worden en is de werkorganisatie aan diepgaande herziening toe.

Solidariteit primeert op eigendomsrecht

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft zich in een arrest van 2 juni 2016 uitgesproken over de verplichting voor een werkgever, die niet aangesloten is bij een werkgeversorganisatie, om bijdragen te betalen aan een sectoraal fonds. De verplichting om bijdragen te betalen vloeit voort uit het algemeen verbindend verklaren van een sectorale collectieve arbeidsovereenkomst. De werkgever voert aan dat die verplichting een inbreuk vormt op het ongestoord genot van zijn eigendom (art. 1 Aanvullend Protocol EVRM), gezien de werkgever door het verplicht betalen van de bijdragen niet vrij kan beschikken over de middelen in kwestie.

Bijkomend wordt een inbreuk op zijn recht op vrijheid van vereniging (art. 11 EVRM) aangevoerd, omdat juist door de verplichting tot het betalen van bijdragen, niettegenstaande de werkgever geen lid is van de werkgeversorganisatie die de cao onderhandeld heeft, de werkgever de facto verplicht zou worden om zich aan te sluiten bij die werkgeversorganisatie.

Het Hof stelt klaar en duidelijk dat de verplichting voor de werkgever om bijdragen te betalen aan het sectoraal fonds in het belang is van alle werknemers binnen de sector en gebaseerd is op het principe van solidariteit.

■ SOCIAAL BELEID

Goedkope studenten nog meer laten concurreren met gewone werknemers

In het aprilnummer van Echo waarschuwden we al voor de plannen van de minister van Sociale Zaken om de cumulatie van studentenarbeid en gelegenhedswerk te promoten, en zo studenten nog meer in te zetten op de arbeidsmarkt. Studenten kunnen nu 50 dagen doorheen het hele jaar werken zonder sociale zekerheidsbijdragen te betalen (slechts een veel lagere 'solidariteitsbijdrage' is verschuldigd), waardoor ze rechtstreeks in concurrentie komen met niet alleen jonge werkzoekenden, maar ook met (deeltijdse) werknemers die meer uren willen werken.

De minister laat het hier echter niet bij en gaat een stap verder in het faciliteren van concurrentie tussen studenten, werkzoekenden en werknemers. De Nationale Arbeidsraad wordt namelijk om advies gevraagd over het omzetten van het contingent van 50 dagen met solidariteitsbijdrage naar een urencontingent.

In het meest terughoudende scenario, het gelijkstellen van 1 werkdag met 8 uren, komt een omzetting neer op een contingent van 400 uur. Dit betekent dat als studenten 4 uur per dag werken, ze in plaats van de vroegere 50, nu 100 dagen met solidariteitsbijdrage kunnen werken: een verdubbeling van het aantal dagen.

Het scenario dat op tafel ligt, laat elke vorm van redelijkheid achter zich en stelt een contingent van 550 (!) uur voor. De minister stelt zonder schroom dat voor studenten moet gewerkt worden met dagen van 11 uur. Welke reden wordt hiervoor opgeworpen? Dat in de horeca 11 uur per dag kan gewerkt worden. Enkel en alleen het feit dat men in de horeca 11 uur per dag kan werken, wordt als rechtvaardiging gebruikt om voor alle sectoren het contingent studentenarbeid om te zetten naar 550 uur. Onbegrijpelijk en onaanvaardbaar.

Ook de Inspectie Financiën haalt dit aan in haar advies over het voorstel. Als we ervan uitgaan dat elke dag de verplichte minimale duurtijd van een werkperiode (3 opeenvolgende uren) gewerkt wordt, wordt het mogelijk om 183 dagen studentenarbeid met solidariteitsbijdrage te werken! 183 dagen waarbij een goedkope, flexibele arbeidskracht voor 3 uur kan worden ingeschakeld. Met een contingent van dagen had een werkgever er tot nog toe geen baat bij om een student maar voor enkele uren aan te geven,

gezien de student toch een volledige dag van haar/zijn contingent aangerekend werd.

Een urencontingent werkt bovendien fraude in de hand. Zo zou een werkgever een student slechts voor 3 uur (de minimumperiode) kunnen aangeven, maar in de praktijk 8 uur laten werken. Werken met uren, zonder een verplichting tot tijdsregistratie, lokt dergelijk misbruik uit.

Wetende dat het aandeel studentenarbeid tijdens de zomermaanden sinds de versoepeling van de reglementering in 2012 afneemt ten opzichte van het aandeel buiten de zomermaanden, leidt dit trouwens onlosmakelijk tot nog hardere concurrentie van studenten met werkzoekenden en werknemers. Er is geen enkele, maar dan ook geen enkele focus op vakantieperiodes.

Daar blijft het niet bij. In eenzelfde beweging stelt de minister voor dat als het urencontingent overschreden wordt, als een student dus meer dan 550 uur studentenarbeid verricht, dat slechts vanaf het 551ste uur normale RSZ-bijdragen betaald moeten worden. In de huidige regeling worden bij een overschrijding van het contingent van 50 dagen bij dezelfde werkgever, alle dagen (dus met terugwerkende kracht) bij die werkgever onderworpen aan normale RSZ-bijdragen. De budgettaire gevolgen hiervan werden niet berekend. Dat was, gezien de verwachte minderinkomst voor de RSZ, een tweede reden voor de Inspectie van Financiën om niet akkoord te gaan met het voorstel.

Het enige positieve dat we over het voorstel kunnen vermelden, is dat in tegenstelling tot het Open Vld-wetsvoorstel ter zake, er geen sprake meer is van het afschaffen van de minimumduurtijd van elke arbeidsperiode.

lander.vanderlinden@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Grondwettelijk Hof handhaaft opzegtermijnen arbeiders en bedienden tot eind 2013

Ter herinnering: in arrest 125/2011 van 7 juli 2011 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat artikel 59 van de wet van 3 juli 1978 met betrekking tot arbeidsovereenkomsten, waarin de opzegtermijnen voor arbeiders bepaald zijn, strijdig is met artikelen 10 en 11 van de Grondwet, waarbij dit artikel evenwel werd gehandhaafd tot 8 juli 2013. Daarna heeft de wetgever het thema van de opzegtermijnen geregeld via de wet van 26 december 2013, die in werking is getreden op 1 januari 2014.

In die context rees de vraag naar het geldende recht voor de berekening van de opzegtermijn van arbeiders die werden ontslagen tussen 9 juli 2013 en 31 december 2013, aangezien enerzijds artikel 59 ongrondwettelijk werd verklaard en anderzijds artikel 82 betreffende de opzegtermijn van bedienden niet op hen van toepassing was.

Het Hof heeft deze kwestie onderzocht in het kader van een prejudiciële vraag van de arbeidsrechtbank van Antwerpen met betrekking tot een arbeider die ontslagen werd op 06 september 2013 en die de toepassing vroeg van de geldende opzegtermijn voor bedienden.

Het Hof neemt in zijn vonnis de redenering over die het had uitgewerkt in zijn vorig arrest

(125/2011). Het wijst erop dat artikelen 59 en 82 in strijd zijn met de Grondwet en dat "het niet met rede te rechtvaardigen was dat de wetgever zou toelaten de oude artikelen 59 en 82 integraal toe te passen, terwijl de ontslagen werden betekend in de periode van 09 juli 2013 tot 31 december 2013."

Het Hof tempert evenwel zijn bevinding van ongrondwettelijkheid en handhaaft de werking van deze artikelen tot 31 december 2013 om de volgende redenen. Ten eerste werd het doel van harmonisering gehaald, ook al heeft de wetgever de door het Hof bepaalde termijn met enkele maanden overschreden. Ten tweede blijkt uit de voorbereidende werkzaamheden dat het doorgevoerde stelsel het resultaat is van een moeilijk te bereiken compromis in een erg complexe materie. Ten derde zou een niet gemoduleerde vaststelling van ongrondwettelijkheid leiden tot een aanzienlijk gebrek aan rechtszekerheid.

Met dit arrest maakt het Hof een einde aan deze juridische controverse.

Grondwettelijk Hof, 02/06/2016, n° 86/2016

jean-francois.macours@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Controle werkzoekenden door Actiris

In het kader van de zesde staatshervorming is het Brussels Gewest bevoegd geworden voor de controle op de beschikbaarheid van de werklozen evenals voor de vrijstelling van de beschikbaarheid in het kader van opleiding of studiehervatting.

Voor deze nieuwe bevoegdheden werd in april vorig jaar bij Actiris de directie Beschikbaarheid in het leven geroepen. Die is sinds 1 maart 2016 bevoegd voor de vrijstellingen en vanaf 1 januari 2017 voor de controle op de beschikbaarheid.

In het kader van de controle op de beschikbaarheid heeft het beheerscomité van Actiris beslist om te innoveren. Zo zullen werkzoekenden bij een negatieve evaluatie van hun zoekinspanningen de mogelijkheid krijgen zich tot een college van drie ambtenaren te richten om hun actieve beschikbaarheid op de arbeidsmarkt te evalueren en opnieuw te onderzoeken. Uiteraard is een vakbonds-

aanwezigheid tijdens de hele procedure gewaarborgd. Bovendien heeft Actiris beslist om, onverminderd de bestaande beroepsmogelijkheden (voor de arbeidsrechtbank), een extra beroepsmogelijkheid van paritaire aard te voorzien. Deze mogelijkheid (intern bij Actiris) is geen verplichting, het blijft mogelijk om zich onmiddellijk tot de arbeidsrechtbank te wenden. Voorts is er een belangrijke vooruitgang in de uitvoering op Brussels vlak van de actieve beschikbaarheid. Voortaan wordt voorafgaand aan de oproeping van een werkzoekende zijn dossier onderzocht. Op basis van die evaluatie kunnen de zoekinspanningen als positief beschouwd worden zodat de werkzoekende vrijgesteld wordt van een onderhoud met een ambtenaar van Actiris.

eric.buysens@abvv.be

Master na master in Sociaal Recht aan de VUB

De faculteit Recht en Criminologie van de VUB organiseert ook volgend academiejaar een master na master Sociaal Recht. De studie kan gevolgd worden in één academiejaar of verspreid over twee academiejaren.

Alle verplichte opleidingsonderdelen en de meeste keuzevakken worden gedoceerd in avondonderwijs (17-20u).

Meer info

Contacteer Mevr. E. Timbermont (02 629 25 66 - 0498 64 46 99 - etimberm@vub.ac.be)

Onthaalavond

• donderdag 20 september 2016 (18u-20u) - Campus Etterbeek, gebouw C, 4e verdieping, lokaal 4C306

• inschrijven via evenementen.rc@vub.ac.be

Inschrijvingen master na master

• online via www.vub.ac.be/inschrijvingen

• op het Studenten Administratief Centrum, VUB, gebouw Y, Pleinlaan 2, 1050 Brussel (tel. 02 629 20 09)

Vrouwencomité Eliane Vogel-Polsky

Eliane Vogel-Polsky, advocate en professor aan de VUB, overleed op 5 december 2015. Als eerbetoon aan haar feministische inzet voor gelijkheid heeft de Vrouwencommissie van het ABVV-Brussel haar naam herdoopt in Vrouwencomité Eliane Vogel-Polsky. Dit Comité is niet het Vrouwenbureau – dat een statutair orgaan van het ABVV-Brussel is – maar wel een militant orgaan voor reflectie en permanente opvoeding. Het staat open voor alle vrouwelijke militanten van het ABVV-Brussel.

Petitie: van PWA naar succesvolle Wijkwerking

De Vlaamse regering wil het PWA-systeem hervormen tot 'Wijkwerken' en legde daarvoor een conceptnota op tafel. De drie vakbonden willen een duurzame en kwalitatieve Wijkwerking. Daarom moeten we het voorstel dat op tafel ligt verbeteren. Wijkwerking moet een volwaardig alternatief worden voor het huidige PWA:

- Huidige PWA-werknemers moeten eventueel de overstap kunnen maken naar de arbeidsmarkt en/of sociale economie. Als dit niet het geval is, moet de PWA-werknemer in het Wijkwerksysteem kunnen blijven. PWA-werknemers ouder dan 55 jaar moeten in het Wijkwerksysteem kunnen blijven met behoud van rechten.

- De Wijkwerker moet bovenop de werkloosheidsuitkering een extra vergoeding krijgen voor het geleverde werk.

- Zes maanden werkervaring is veel te kort en biedt weinig meerwaarde voor een cv. We pleiten voor een Wijkwerking voor een periode van één tot drie jaar.

- De voorziene capaciteit aan Wijkwerkersplaatsen moet minimaal in plaats van maximaal gerealiseerd worden. Als er voldoende gebruikers/werknemers zijn, moet het vooropgestelde aantal uitgebreid kunnen worden.

- Het vertrouwde gezicht van de huidige PWA-beambten moet behouden blijven. Ze hebben de afgelopen 20 jaar heel wat expertise opgebouwd.

Teken de petitie op:

<http://succesvollewijkwerking.petitie.be>

ECHO REGIO VLAANDEREN

Vlaamse kinderopvang dreigt sociale functie te verliezen

Eén op vijf alleenstaande moeders vindt geen of niet voor alle kinderen opvang. Dat is één van de resultaten uit een grootschalig onderzoek van de Vrouwenraad, waaraan ook het Vlaams ABVV meewerkte.

Het rapport legt een aantal knelpunten bloot: de zoektocht naar opvang is vaak geen sinecure. Bijna 6 op 10 start zijn of haar zoektocht al negen maanden of langer op voorhand. Eén op drie moet nog altijd vijf of meer opvangplaatsen contacteren.

Over de kostprijs van opvang zeggen 6 op 10 ondervraagden inkomensgerelateerde tarieven belangrijk te vinden. Concreet betaalt 46 procent meer dan 20 euro per opvangdag, bijna 42 procent tussen de 10 en 20 euro en 12 procent minder dan 10 euro. De enquête bevestigt dat vooral de goed verdienende hoogopgeleiden vlot hun weg naar de kinderopvang vinden. Voor kwetsbare groepen is dat minder evident. Zo vindt 1 op 5 alleenstaande mama's geen of niet voor alle kinderen opvang.

De toegankelijkheid van de kinderopvang is niet gegarandeerd door de verhoging van de minimumtarieven (van 1,56 euro per dag naar

3 of 5 euro per dag), maar ook door het principe 'bestellen is betalen' en het beperkt aantal 'respijtdagen'. Het principe 'opvang bestellen is opvang betalen' werd ingevoerd met het nieuwe kinderopvangdecreet. Sinds 1 april 2015 krijgen ouders een aantal respijtdagen waarop je kind gerechtvaardigd afwezig is (maximum 18 dagen per jaar). Is er opvang besteld, en is het aantal 'respijtdagen' op, dan kunnen de voorzieningen een bijdrage vragen. Deze bijdrage mag niet meer zijn dan het maximumtarief (28 euro per dag).

In praktijk moeten ouders dus soms meer betalen dan hun inkomensgerelateerde bijdrage. Bovendien zijn kinderen die naar de crèche gaan nu eenmaal vaker ziek waardoor je al vaak aan je maximum aantal respijtdagen zit. Bovendien maakt de toenemende flexibilisering van de arbeidsmarkt (denk aan deeltijdsen die hun uurrooster pas één dag op voorhand kennen) het heel moeilijk om opvang vooraf te reserveren.

fien.adriaens@vlaamsabvv.be

Comité Vlaams ABVV over werkbaar werk

Er is geen alternatief voor werkbaar werk. Als we steeds meer, langer en flexibeler moeten gaan werken, dan zal de onrustwekkende evolutie in de langdurige en werkgerelateerde ziektes alleen maar toenemen. Dan gaan we naar een systeem waarin we leven om te werken tot we opgebrand zijn en uitvallen.

Dat vormde het uitgangspunt van het comité dat het Vlaams ABVV op 26 mei 2016 organiseerde onder de titel 'Vooruit voor werkbaar werk de hele loopbaan lang'.

Het Vlaams ABVV wil dat er eindelijk een beleid komt dat van werkbaar loopbanen een absolute topprioriteit maakt. De focus op het verlagen van de werkdruk is daarbij essentieel. Te hoge werkdruk ligt immers voor een groot stuk aan de basis van de recordcijfers die we vandaag kennen inzake burn-out en langdurige ziekte. Het is de verantwoordelijkheid van werkgevers en overheid om jobs te creëren en deze werkbaar te houden. Ook in het debat over langer werken vormt dat de sleutel: onderzoek wijst uit dat van de

veertigplussers die in een job met hoge werkdruk zitten, slechts één op drie zichzelf dit ziet volhouden tot aan het pensioen. Bij wie daarentegen weinig problemen ervaart inzake werkdruk, wordt dat acht op tien.

In de goedgekeurde resolutie stellen we drie duidelijke eisen:

1. Een recht op tijd voor alle werknemers.
2. Een werkbaarheidsgarantieplan vanuit de overheid.
3. Structurele steun op maat voor sectoren die rond werkbaar werk acties opzetten.

Om de expertise binnen onze organisatie te bundelen en om zelf bij te dragen aan een samenleving die van het bevechten van werkdruk een prioriteit maakt, organiseren we in het najaar een praktijkacademie werkbaar loopbanen.

Lees de volledige resolutie op www.vlaamsabvv.be.

lore.tack@vlaamsabvv.be

Waals ABVV eist werknemersstatuut voor geconventioneerde onthaalmoeders¹

Sinds de jaren '70 staan de 'geconventioneerde onthaalmoeders' in voor de thuisopvang van kinderen tot 3 jaar.

Elke opvangster wordt begeleid door een 'dienst geconventioneerde onthaalmoeders' (SAEC), waarmee zij een samenwerkingsovereenkomst tekent. De SAEC betaalt de verschuldigde vergoedingen die berekend worden op basis van de reële aanwezigheidsdagen van de kinderen. Die vergoedingen zijn geen belastbaar loon. Ze dekken hoofdzakelijk de onderhouds- en werkingskosten voor de kinderopvang.

Deze situatie is erg onbevredigend voor de 2.600 onthaalmoeders in de Federatie Wallonië-Brussel (waarvan 97 procent in het Waalse Gewest), die één derde van de door de ONE gesubsidieerde opvangplaatsen vertegenwoordigen. Sinds 2003 vragen ze het werknemersstatuut met een arbeidsovereenkomst, conform de algemene regels van het arbeidsrecht, de sociale zekerheid en de fiscaliteit van de werknemers. Die eis kadert in het streefdoel naar een kwalitatieve opvang voor alle kinderen door degelijk opgeleide en correct bezoldigde beroepsmensen. Het Waals ABVV steunt de eis en bevestigt daarmee een prioriteit in de uitbouw van een collectief opvangaanbod.

Eis van werknemersstatuut

Het Waals ABVV eist een werknemersstatuut voor de geconventioneerde onthaalmoeders. Dat betekent dus dat ze een arbeidsovereenkomst moeten krijgen, conform de algemene regels van het arbeidsrecht, de sociale zekerheid en de fiscaliteit van de werknemers. En ook dat de SAEC een volwaardig werkgeversstatuut aanneemt.

Gezien de professionalisering van de kinderopvang en de daarmee gepaarde gaande gewettigde eisen, moet het referentiebarema dat van kinderverzorg(st)er zijn. Na een overgangperiode voor de erkenning van de verworven ervaring en eventueel middels een bijscholing moet de voor deze 'nieuwe' banen vereiste opleiding die van kinderverzorg(st)er of gelijkwaardig zijn.

Verbetering huidig statuut onder impuls minister Milquet

Momenteel kosten de 2.600 geconventioneerde onthaalmoeders 33 miljoen. Dat bedrag omvat de kostprijs van de onkostenvergoedingen (30 miljoen) en van de patronale RSZ-kosten (3 miljoen). Als men de 22

miljoen (bijdrage van de ouders) daarvan aftrekt, blijft nog 11 miljoen ten laste van de ONE.

Joëlle Milquet, toenmalig minister belast met het dossier, wenste het huidige statuut van de geconventioneerde onthaalmoeders te verbeteren door toekenning van een met het enkelvoudig vakantiegeld vergelijkbare aanvullende vergoeding en de invoering van een gewaarborgd maandelijks minimumforfait als compensatie voor de afwezigheid van de kinderen. Daartoe besliste de regering van de Federatie Wallonië-Brussel de ONE een extra budget van 4 miljoen in 2016 en van 8 miljoen in 2017 toe te kennen.

Mogelijke oplossing: financiering volledig statuut via APE?

Het budget voor de regeling van de 'Aides à la Promotion de l'Emploi' in het Waals Gewest bedraagt 696.384.000 euro in 2016. Vorige jaren werd hier een budgettaire marge opgebouwd dankzij het door de werkgevers niet gerechtvaardigde deel van de enveloppe, als gevolg onder meer van de laattijdige vervanging van de werknemers.

De totale kostprijs van de omvorming van de plaatsen voor geconventioneerde onthaalmoeders tot APE-plaatsen kan op 70 miljoen geraamd worden. Aangezien het totale budget van het functioneel beleid momenteel 41 miljoen bedraagt, zou de APE-enveloppe het saldo van 29 miljoen kunnen financieren.

Voor de financiering van dit saldo stelt het Waals ABVV voor:

- in de volgende APE-begrotingen het aandeel te bepalen van de onderbenutting van de enveloppe (geraamd op 5 miljoen op basis van de voorgaande jaren, namelijk 0,77 procent van de totale begroting) ;
- te wijzen op de opname van de APE-subsidies in het functioneel beleid en de noodzaak om samenwerkingsakkoorden te voorzien voor de sectoren die onder de Federatie Wallonië-Brussel vallen. En voorts de subsidiëring stopzetten van werkgevers die als niet-prioritair in de social-profit beschouwd worden, evenals een budgettaire marge vrijmaken voor de financiering van het saldo van 24 miljoen.

¹ Het volledige standpunt van het Waals ABVV kan je lezen op www.fgtb-wallonne.be

raphael.emmanuelidis@fgtb-wallonne.be

BROCHURE

'Neen tegen homofobie op het werk'

In 2006 lanceerde het ABVV Luik in samenwerking met de vzw Promotie & Culture en LaLucarne.org een grote sensibiliseringscampagne tegen homofobie.

Deze campagne ('Ik ben homo. Ben ik minder waard dan een hetero?') – een primeur in de vakbondswereld – reikte een reeks concrete en praktische instrumenten aan in de bestrijding van homofobie. Het ging om een brochure, tentoonstelling, website, sensibiliseringsdagen, enzovoort. Dit was een groot succes en bevestigde meteen de noodzaak om rond deze kwestie te sensibiliseren.

Vandaag, tien jaar later, zijn discriminaties en homofoob gedrag nog altijd dagelijkse kost. De sensibilisering nieuw leven inblazen en ze actualiseren is dan ook een evidentie.

In het verlengde van het colloquium van 6 juni 2016 besloten CEPAG, het Waals ABVV, de 'Cellule Lutte Contre les Discriminations' en LaLucarne.org een sensibiliseringsbrochure te maken voor de bestrijding van homofobie op het werk.

Op het menu: een historisch overzicht van de strijd, een stand van zaken van de rechten van homoseksuelen, doorprikken van vooroordelen, wettelijk kader tegen discriminatie, verhaalmogelijkheden, enzovoort.

Zeker lezen en verspreiden!

De brochure is op eenvoudige aanvraag verkrijgbaar via cepag@cepag.be.

Het Waals ABVV en CEPAG op Facebook!

Aarzel niet en raadpleeg regelmatig onze pagina's, aarzel vooral niet om onze activiteiten kenbaar te maken.

Volg het Waals ABVV ook op Twitter!

Vakbonden en mensenrechten

In Peru richten onze partners, het vakverbond CGTP en de vakbond van de bouwsector FTCCP, zich met hun klachten steeds vaker tot de coördinatie van de mensenrechten. Op 9 mei ondertekenden ze een document om de alliantie tussen presidentskandidaat Keiko Fujimori met een would-be-vakbondsleider uit de bouwsector te verwerpen. Aangezien de minister van Werk niet naar hen luistert en corrupte rechters gesloten bouwplaatsen opnieuw openen terwijl deze nog altijd even gevaarlijk zijn, kunnen de vakbonden enkel reageren door zich te richten tot de verdediger van de mensenrechten.

Ondertussen wordt de wet van 2011 op veiligheid en gezondheid op het werk door parlementsleden uitgehouden. Zij zijn van mening dat deze wet te streng is voor de werkgevers.

Europese mobilisaties

Op 14 juni neemt het ABVV deel aan de nationale manifestatie tegen de Franse arbeidswet in Parijs. Het ABVV betuigde trouwens zijn volledige steun aan de vakbonden CGT en FO in hun syndicale strijd.

Op 15 juni organiseert het EVV een mobilisatie voor vluchtelingen in Rome. Het ABVV is er aanwezig.

Op 16 juni organiseren het EVV en de Europese Federatie voor bouwen houtarbeiders een manifestatie tegen sociale dumping in Luxemburg. Het ABVV neemt actief deel!

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Internationale arbeidsconferentie 2016

Vertegenwoordigers van werknemers, werkgevers en regeringen van de 187 IAO-lidstaten komen jaarlijks samen om een stand van zaken van de werkwereld op te maken.

Die ziet er niet rooskleurig uit. Sinds de crisis wordt de werkgelegenheid zowat overal ter wereld bedreigd, zorgt werkloosheid voor enorme schade, vooral onder jongeren en vrouwen. De ongelijkheid stijgt, de vakbondsvrijheid wordt aangevallen en in een aantal landen worden diegenen die de werknemersrechten willen verdedigen, met gevangenisstraffen of zelfs met de dood bedreigd.

In de normencommissie proberen werknemers en werkgevers gemeenschappelijke conclusies op te stellen met betrekking tot de 24 ernstigste schendingen van de IAO-conventies. Deze lijst kwamen ze onderling overeen. Voor de werknemers bestaat de uitdaging erin naar aanleiding van de conclusies ook de meerwaarde te bevestigen van het toezichtstelsel en van de rol van de deskundigen die voortdurend door de werkgevers aangevallen worden. Het geval van het Verenigd Koninkrijk en van de naleving van vakbondsvrijheid en stakingsrecht zal met veel aandacht gevolgd worden.

De normencommissie buigt zich ook over de kwestie van migrerende werknemers. Voor het ABVV wordt dit een gelegenheid om de Belgische regering te herinneren aan de noodzaak om Conventie 143 te ratificeren (die dateert van 1975) en zo eindelijk aan de internationale verplichtingen te voldoen. Het ABVV zal er op aandringen dat de IAO een campagne opstart tot ratificering van de conventies die, met vakbondssteun, de rechten van de migrerende werknemers garanderen.

In de discussie over de bevoorradingketens pleit de vakbeweging voor een nieuwe juridische vorm die ook bepalingen zou inhouden waardoor van de regeringen geëist kan worden dat ze de in hun land gevestigde bedrijven wettelijk verantwoordelijk stellen voor de manier waarop de werkkrachten in de bevoorradingketens behandeld worden. Het gaat er om werknemersrechten te beschermen en te ontwikkelen, doorheen de hele mondiale bevoorradingketen. Dit wordt vast en zeker een moeilijk debat, maar het thema staat op de IAO-agenda en zal op de agenda blijven zolang bepaalde werkgevers en ook regeringen weigeren hun deel van de verant-

woordelijkheid te erkennen inzake schending van de fundamentele werknemersrechten.

De conferentie biedt gelegenheid tot discussie over het rapport van de directeur-generaal over het uitroeien van armoede, over de rol die de IAO moet spelen bij het halen van de nieuwe doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling en het klimaatplan. Die rol verloopt onvermijdelijk via het bevorderen en effectief toepassen van internationale arbeidsnormen – overal ter wereld.

Hetzelfde geldt voor het debat over de herziening van de aanbeveling met betrekking tot de transitie van oorlog naar vrede. Wij stellen vast dat het aantal slachtoffers van gewapende conflicten wereldwijd blijft stijgen. En behalve deze steeds groeiende vluchtelingenstroom, mogen we ook de slachtoffers van natuurrampen, veroorzaakt door de klimaatverandering, niet uit het oog verliezen (en ook hun aantal blijft maar toenemen). Hier moeten we zien hoe respect voor fundamentele werknemersrechten, waardig werk en sociale dialoog bijdraagt tot preventie of oplossing van conflicten.

De conferentie evalueert ten slotte de impact van de verklaring met betrekking tot de sociale rechtvaardigheid voor een billijke globalisering (die dateert van 2008). Dit terwijl de sociale situatie en de ongelijkheden er niet op verbeterd zijn sinds het uitbreken van de crisis. Er moet bekeken worden hoe deze evaluatie bijdraagt tot het verbeteren van het lot van werknemers en hoe de 'waardig werk'-waarden die de IAO uitdraagt, ook bij andere internationale instellingen (zoals IMF, Wereldbank of G20) ingang zou kunnen vinden.

Al deze werkzaamheden geven ons een beter inzicht hoe de notie 'sociale rechtvaardigheid' meer en meer ingang vindt in de werkwereld. Meer dan ooit staan de IAO en de internationale arbeidsnormen in de frontlijn ter verdediging en ter ontwikkeling van sociale rechten.

rafael.lamas@abvv.be